

МѢСЕЧНО ИЛЮСТРОВАННО НАУЧНО-РЕЛИГИОЗНО СПИСАНИЕ.

Год. V.

Юлий, 1896.

Брой 7.

ЛѢТНИ УЧИЛИЩА.

Въ образованитѣ държави, особено же въ Съединенитѣ Държави на Америка, има лѣтни училища които сж принесли и принасятъ голѣма полза на сръднитѣ и по-долнитѣ разрѣди на обществото. Въ училищата се съединява *приятното съ полезното*, тѣлесно упражненіе съ леко и сериозно умствено занимание, съ една дума, дава се почивка и на тѣлото и на ума, и се придобива сила за доброто изпълнение длъжноститѣ на каквото и да е призвание на живота. Въ Америка само има повече отъ шестдесетъ такива лѣтни училища. Въ главното лѣтно училище, което се отвори прѣди повече отъ двадесетъ години и което се държи всеко лѣто край хубавото езеро Шитаква има нѣколко курсове които отговарятъ на нуждитѣ на разнитѣ посѣтителі; тѣй наприм. има курсъ за по-главнитѣ Европейски язици: Французски, Нѣмски и другъ за старитѣ класически язици: Гръцки и Латински. За многочисленнитѣ священнослужители отъ разни Евангелски църкви, които обичатъ да прѣкарватъ ваканцията си въ това *лѣтно училище* има курсъ за изучаваніе на първообразнитѣ язици на Библията: Еврейски и Халдейски (за Ветхия Завѣтъ) и Гръцки (за Новия). Послѣ има чисто наученъ курсъ за тѣзи младежи, които не сж имали случай и сръдства да се учатъ въ нѣкоя коллегия. Въ опрѣдѣлени часове прѣзъ деня се държатъ сказки по религията, и

сторията, науката и социологията. Разбира се, ний не можемъ да се мѣримъ съ просвѣтенитѣ Американци; но можемъ и добръ ще бжде да туримъ въ дѣйствиe принципа на който почиватъ Американскитѣ лѣтни училища. Могатъ за примѣръ да се наредятъ Окръжни лѣтни училища въ най-сгодния и по възможности централенъ градецъ или село въ окръга. Близу до София и Пловдивъ могатъ да се наредятъ двѣ главни лѣтни училища съ нѣколко отдѣла. *Висшето* духовенство може да земе мѣрки за уреждането на епархиални лѣтни училища за священницитѣ. голѣмото болшинство на които не сж никакъ подготвени за своето свещено звание. Не сме да не разбираме, че ще се появятъ много мъжнотии по уреждането и правилното дѣйствување на подобни лѣтни училища; но ако съ тѣзи мъжнотии се заловятъ да се борятъ най-интелигентнитѣ сили на нашето отечество, увѣрени сме, че ще се намѣрятъ сръдства за прѣмаханieto имъ. *Дѣто има добра воля, тамъ има и сръдства*. Прѣзъ това лѣто мнозина отъ нашитѣ интелигенти чиновници, професори, учители, адвокати, търговци и занаятчии ще се прѣснатъ по нѣкои отъ най-прѣкраснитѣ мѣста на нашето отечество. Нѣма съмнѣние, че нѣкои отъ по-новитѣ лѣтни мѣста, които се добили извѣстна популярностъ у насъ, като околноститѣ на Ст. София, Самоковъ, Баня-Костенецъ, околноститѣ на Пловдивъ и др., и които всеко лѣто се посѣщаватъ отъ всичкитѣ крайца на нашето отечество,

ще се окажатъ твърди удобни за лѣтни училища. Ний молимъ всички наши интеллигентни съотечественници да поразмислятъ сериозно върху този важенъ въпросъ. Нека помнимъ, че и нашето просвѣтено Правителство, което се грижи за интереситъ на населението въ всѣко отношение, не ще откаже съдѣйствието си за доброто уреждане на нѣколко лѣтни училища въ нашето отечество. По примѣра на Американскитъ училища ний бихме казали, че би било добръ да се устроятъ и нѣколко игри като наприм. кроке въ която участвуватъ и мъжие и жени. За насъ въпросътъ е съвсѣмъ новъ и има нужда да се обсъди всестранно. Нека да се позанимае сериозно съ него и нашиятъ печатъ.

ЧУВСТВТЕЛНОТО МѢСТО.

Когато се повика единъ лѣкаръ при леглото на единъ болникъ, той почнува да го испытва прѣди да му прѣдпише цѣрь. Опитва му пулса и го пипа по разни части на тѣлото; и всичко това той прави безъ да показва болникътъ ни най-малка болка или смущение. Но когато лѣкарътъ си тури прѣста на болната частъ, на *чувствителното мѣсто*, тогазъ болниятъ усѣща болка и вика: „Моля ви се, не натискайте, боли“.

Смѣщото нѣщо се явява, когато говоримъ на грѣшници за обращението имъ къмъ Бога. До когато говоримъ за злото, което владѣе въ свѣта, за нуждата да имаме една религия, за Божиата благодѣлностъ и подобни нѣща, всичко отива добръ. Свѣтътъ не се бои отъ религиозни мнѣния, отъ Християнски обичаи и идеи; той е даже готовъ да хвали лицата, които ги притѣжаватъ, и които се стараятъ да станатъ по-добри. Въ тѣзи общеприети идеи нѣма нищо, което направо да удрия или наранява човѣчeskото сърдце. Но когато говоримъ на грѣшника, за нуждата да се покае отъ грѣховетъ си, за злобността на собственния неговъ грѣхъ, за наказанието, което го очаква ако продължава своя прѣстѣпнически животъ, о, тогазъ допираме до *чувствителното мѣсто*. „Не натискайте, не натискайте, боли.“

Християни, радвайте се и благославяйте Бога, че въ свѣстѣта има *чувствително мѣсто*, и че вие сте го намѣрили. Натискайте силно и прилагайте цѣря — спасение чрѣзъ вѣра въ Христа Иисуса.

Надя,

РУССКА ПОВѢСТЪ ВЪ 1877 ГОД.

Прѣвелъ Т. Константиновъ.

(Продължение)

ГЛАВА XIII. Поклонниците Наближаватъ Клевъ.

Назагоряване поклонницитъ бѣхъ събудени, успокоени чрѣзъ нощната почивка. нъ Надя която не бѣше спала до загоряване почти, не бѣше будна. Макарий, чието сърдце бѣше съ момичето зарѣча щото малката негова дружина да поотложи трѣгванieto до катъ тя се наспиеше. Така тѣ засѣвшихъ лицето ѝ отъ слънцето, и сѣднахъ да чакатъ. Нощта за бѣдното момиче бѣше пълна съ горчиви въспоминания и съ най скръбни прѣдчувствия. Мислитъ ѝ се виждахъ да се въртятъ около сѣщитъ нѣща както колелото на водната воденица, всяко нѣщо до което се тя докоснуваше избѣгнуваше отъ ума ѝ, нищо не можеше да се хване.

Благодарение на почивката тя се събуди, доста расхладена. Малко ржженъ хлѣбъ и вода отъ потока послужихъ ѝ за закуска, и пътуванието почна. Ходѣнието на тоя денъ се оказа още по утруднително отъ колкото вчерашното; около пладне стана горѣщо като огнь, степитъ блѣскахъ хоризонтътъ се колебаеше непостоянно. Съ наранени позѣ, болна, и изнурена, Надя не можаше да отиде понататкъ, и поклонницитъ, като видѣхъ окаянното ѝ положение, съ радостъ съобразихъ се съ състоянието ѝ. Тѣ почивахъ въ сѣнката на една съборена къща по пѣтя и пихъ чай до дѣ слънцето зѣ да наваля къмъ западъ. Старецътъ Макарий отиде на едно ближно село за помощъ, и донесе яйца, прѣсентъ хлѣбъ и една голѣма тенекия съ млѣко. Всякой и всякоя стори което имъ бѣше възможно за спокоиствието на Надя, и съ микуванието на часасоветъ духътъ ѝ се съживи и прѣсильящата уморенностъ която тя не можаше да разбере, и която често ѝ дохождаше въ послѣднѣо врѣме едвамъ се усѣщаше.

Късно слѣдъ пладне Макарий прочете обичнитъ си Псалми и Евангелието за денътъ, и малкиятъ керванъ пакъ потръгна, като се движехъ полека съ намѣрение да пътуватъ дълго прѣзъ нощта. Тѣ вървѣхъ

напрѣдъ и напрѣдъ прѣзъ широко распро-
страненитѣ, сега прѣсѣчени, полета на ве-
ликолепна зеленина, съ помрачени сѣнки въ
глубинатитѣ мѣста като слънцето заходеше
по ниско. На пространната зона на степитѣ
на около имъ отдалечени отъ тѣхъ, тѣ заблѣ-
жихъ на врѣментѣ по нѣкое засѣчено се-
ло въ тъмно разлѣзната видѣлна на ве-
черьта, бѣлата му звѣнария и блѣстящия
позлатенъ кръстъ че се въскачваше надъ
помрачената атмосфера като нѣкой морски
фенеръ. И тогава нощта настана и степи-
тѣ станахъ благоуханни, и миризмитѣ отъ
цвѣтята и буренитѣ и пролѣтнитѣ треви,
които едвамъ се заблѣжвахъ прѣзъ горѣ-

рока ивица татъкъ? Това е пакъ рѣката.
Вие ще заблѣжите една мъглива тъмна сѣн-
ка отъ татъкъ рѣката. Това е гората, боро-
вата гора, великитѣ ягни корави борики кои-
то ние обичаме. Казватъ хората по Виятка
че тѣхната миризма отстраива болестъ и
смъртъ. Зимно врѣме, драгичка, можете да
чуete вълцитѣ че виятъ тамъ въ онази го-
ра. Нѣ виждѣ! той посочи малко на лѣво
и поклонницитѣ го заобиколихъ въ мѣсечи-
ната „що е това свѣло нѣщо тамъ?“ Очитѣ
му свѣткахъ отъ възбуждение. „И близо
до нея нѣщо голѣмо, нѣ не свѣтѣше тъй
блѣскаво и тази дълга бѣла сѣнка! Ахъ то-
ва е кръстътъ надъ Свѣтата Лавра -- въ най-

Поклонницитѣ Наближаватъ Киевъ.

щината на деня, паднахъ около тѣхъ и сто-
яхъ съ тѣхъ прѣзъ нощта. Късно слѣдъ
средъ нощъ бѣше че тѣ наближихъ мѣсто-
то на почивката си. Тѣ бѣхъ се въскачва-
ли постепенно по единъ дълъгъ нисъкъ
хълмъ който нѣщо за единъ часъ бѣше
стеснявалъ хоризона имъ, единъ дълъгъ чернъ
ридъ той имъ се прѣдставяше да е въ мѣ-
сечината. Макарий се доближи до Надя.

„Ние сме тѣкмо на върха, драгичко, и сега
вие ще се изненадате. Виждате ли това из-
вивающе се бѣло нѣщо подобно на дълга ши-

тмната нощъ той свѣти тъй свѣтло както
деня да пѣтководи поклонницитѣ; и близо до
нея е сводътъ (кубето) на Св. София, ако
и да когато идете въ Киевъ вие ще намѣри-
те че има доста дълго расстояние по между
имъ. И това високо бѣло нѣщо е звѣнарията
на Лаврата, и когато чуемъ звѣцитѣ ѝ
(камбанитѣ) утрѣ, малки ми братия и сест-
ри, удивленията ни ще се прѣкратятъ и сър-
дцата ни ще се възрадатъ. Господи поми-
луй, Господи помилуй, Господи помилуй!“
извика стариятъ поклонникъ, като колѣни-

чи. Всякой послѣдува неговия примѣръ, и тѣ напрѣгахъ очитѣ си отъ татъкъ освѣтлената рѣка отъ мѣсечината, и отъ край тъмнитѣ борови гори на кждѣто свѣтлиятъ кръстъ се възвишаваше въ небесата надъ святитѣ мѣста на Киевъ.

Посрѣдъ пладне бѣше че поклонницѣтѣ поближихъ святия градъ и видѣхъ блѣскавия сводъ и кубето че се видѣхъ по ясно отбѣлѣжени и че се възвишавахъ благородно надъ високія брѣгъ на широката рѣка. Тѣ отпѣтувахъ на напрѣдъ прѣзъ дървесата, и Надя за дълго врѣме помнѣше богатитѣ зеленини и шумтението на листиетѣ, и пропѣстрения пѣть отъ сѣикитѣ на дърветата като минавахъ между букитѣ и дъбоветѣ, съ гледки на слънцеогрѣяни зеленини и свѣтлата рѣка видѣна прѣзъ клоноветѣ. Тѣ се отправихъ прѣзъ живописнитѣ улици къмъ гостоприемнитѣ стаи приготвени за приеманieto на такива като тѣхъ. Тѣ ходяхъ въ мълчание, докачени и прочувствувани съ скърбнитѣ тържества на мѣстото, и Надя, при всичкитѣ ѝ окаяństwa и страдания, почувствува се принудена да приеме духа на вѣтхия поклоннически градъ, и да вѣрува че изцѣление, или поне успокоение, бѣше близу на рѣка.

Когато Макарий и дружината му трѣгнахъ на първия си походъ на катакомбитѣ тя прѣдпочете да стои въ стаята, като се извиняваше че е уморена. Тя искаше да е на само за малко, да събере мислитѣ си, и да усвои нѣкой планъ за въ бѣдѣщее. Може би че щѣше да намѣри работа нѣкадѣ. Тя бѣ чула за момичета които бѣхъ отишли на Киевъ и даже на Москва да търсятъ работа. Нѣ тя не знаеше какъ да постѣпи. Тя щѣше да повѣри частъ отъ исторiята си на Макария когато се повърне, и да иска неговия свѣтъ: той бѣше добръ човекъ и познаваше Киевъ.

Поклонницѣтѣ бѣхъ казали че не ще дойдѣтъ дома дори до вечеръ, и Надя, като се почувствува отморена, и като имаше единъ часъ или два свобода, удързости се да остави жилището си и да се поскита прѣзъ нѣкои дълги и голи улици въ града, въ хубавата Крестчатикъ, една отъ най-приятнитѣ улици на Европа. Надя знаеше Киевъ до некадѣ, т. е. тя бѣ чела каквото книгитѣ на баща ѝ казвахъ за него, и тя почувствува единъ ударъ на приятно изненадание еднѣжъ или дваждъ въ скитанията ѝ когато

забѣлѣжи една църква или жгль на нѣкоя улица които пояснявахъ описанията на книгитѣ ѝ. Тя се чудѣше съ високитѣ звѣнарии и сгруппираниитѣ златни кубета които се въздигахъ надъ много могущественни гледки по улицитѣ, и когато слънцето спадна къмъ западъ размѣстѣ на страни и скърбни съглашения (хармонии) отъ звѣницитѣ които биехъ за вечерня, донесе ѝ нѣкакъ си едно чувство на миръ което бѣше не-исказано успокоително.

На горѣ по една дълга хълмиста улица тя отиде, на една църква чинто звѣнци тя мислѣше бѣхъ по сладки, отъ другитѣ. Тя бѣ създадена високо на една възвишена тераса, която гледаше надъ широкитѣ пространства на Днѣпръ. Една стара жена която сѣдѣше на стѣпалата на терасата ѝ каза че това бѣше съборната църква на Св. Андрея. Западната ѝ фасада (лице) и посребренииятъ ѝ сводъ блѣскахъ въ заходящето слънце. Надя не искаше да влѣзе вътрѣ — славата на външността изпълняше я до прѣливание като стоеше тя на терасата, и слушаше на закрилената страпа на стението на вѣтра, и поглѣдна долу на свѣтлата рѣка, и широкото поле съ омекчителната свѣтлина постлана надъ него, и далечнитѣ крайща на синитѣ борове, дѣто Макарий ѝ каза че влѣцитѣ вийтъ ноця.

Много часове стояние на опая висока тераса не бѣхъ доволно да развалятъ очарованието отъ чудната гледка (сцѣна) на селското момиче. Нѣ денѣтъ се свършваше и поклонницѣтѣ щѣхъ скоро да се върнатъ дома. Обаче, тя не можеше да се въспротиви на удоволствието за да намѣри гостоприемницата по нѣкой другъ пѣть за себе си, така, като побърза прѣзъ една не отлична и не забѣлѣжителна улица която нѣмаше никакъвъ интересъ за нея, тя пристигна на единъ отворенъ и прахливъ площадъ и стоя неподвижна въ очудвание и наслаждение.

„Св. София, Св. София!“ „извика тя, знаей; това е звѣнарията.“

Надя желаше да влѣзе въ прочутия катедралъ, може би най-святото мѣсто въ Русия, но тукъ както въ Св. Андрея, външността имаше сила надъ нея срѣщо която тя не можеше да устои. Тя влѣзнѣ прѣзъ ниската врата подъ величественната звѣнария и се взираше въ хубавитѣ украшения които украшавахъ слънце освѣтленитѣ ѝ стѣни. Продавачитѣ на броници, и муски и много

други части отъ дърва и черупки и камени отъ Иерусалимъ или потопени въ Иорданъ, сѣдѣхъ на вратията. Тя мина въ едно приятно отворено пространство посадено съ дървеса, и прѣдъ нея се исправи чудното грозно здание на катедрала, съ тъмни стѣни и непобутнатия прахъ гѣстъ по тѣхъ, съ испъкнали корнизи, гжлжби почивахъ, кукахъ, или хвъркахъ назадъ на прѣдъ безъ редъ и посвоему.

И покривѣтъ! Надя никога не бѣше си въобразила за такъво нѣщо — грамадата на сгруппирани сводове и кубета и високи кръстове, всички позлатени и свѣтливи въ силната свѣтлина на слънцето. Отъ ослѣпителната свѣтлина на покрива тя се обърна на клѣкналитѣ стѣни и тѣ изглеждахъ студени, съ частитѣ имъ отъ тъмно зелени овикулки, опаячени отъ дъжда, и влѣчащи се бурени и изсъхнали стебла отъ трѣви по глинцата.

Бѣдното момиче никогашъ не бѣше почувствувало така осамотено или така поразено. На високитѣ тераци на Св. Андрея тя имаше видѣлница, и пространство, и въздухъ, едно чувствено на свобода и на далечна гледка. Тукъ подъ ниската порта на Катедрала скърбнитѣ ѝ като потокъ дойдохъ върхъ нея, и сълзитѣ, които тя бѣ юнашки потайвала за толкова врѣме, не можехъ да се въздържатъ за повече.

Да потърси нѣкой жгль по затъмнѣлъ отъ другитѣ, дѣто да избѣгне наблюдѣние и да се моли, бѣше единственната ѝ мисль като влѣзна въ тъмната църква, дѣто прѣодоляющата арома на темяна висѣше тѣжко на въздуха, дѣто тъмнината ставаше само по тъмна отъ блѣщуканието на воцenniцитѣ и пѣстритѣ ламбади които висѣхъ прѣдъ иконитѣ.

Службата се свършваше въ единъ отъ олтаритѣ когато тя влѣзна, една отъ многобройнитѣ служби на Гръцката Църква. Тамъ бѣше тържественното равнопѣние на калугеритѣ и продължителната нажалена сладость на гласовѣтъ на нѣкои момчета — всичко неисказанно скърбно, всичко което тѣжеше тѣжко на едно сърдце което искаше развеселѣние, което искаше нѣкоя дума на разумно съчувствие. Тукъ тамъ бѣхъ тѣлата на поклонницитѣ които или стояхъ или коленичехъ въ различнитѣ части на църквата, като правяхъ метании, кръстехъ се и се покланяхъ, нѣкои въздишахъ и плачехъ въ отдалеченнитѣ жглища, като скърбѣхъ за

нѣкои които бѣхъ ги оставили осамотени въ свѣта или които щѣхъ да ги оставятъ — бездѣйствующи, страдателни, почти трагически фигури тамъ въ закритата свѣтлина на старото святилище.

Когато литието се спре нѣмаше никакъвъ гласъ освѣтъ екѣтъ на редкитѣ сложни стѣпки да смутятъ мъртвата тишина на мѣстото.

Съ свѣтлата кърпа (забрадка) ниско по лицето ѝ Надя потърси нѣкой отдалеченъ жгль дѣто нѣмаше никой. Тя сѣдна на едно ниско мѣсто на основата на единъ великъ четвъртитъ стѣлпъ, и разгледа на около по иконитѣ, като се трудѣше да рѣши прѣдъ коя отъ тѣхъ да коленичи. Очитѣ ѝ схванахъ мирнитѣ търпѣливи по тъмнѣли лица на староврѣменни святии и святици съ перпендикулярни Гръцки и Славянски надписи написани на около или подъ тѣхъ, съ повѣкакъвъ расказъ написанъ по лицата имъ което не е обикновено за нѣкого да слуша. Нѣ тя замина ги. Имаше прѣкрасни образи на дѣвници (святици) и Отрочета, чисти колкото сърдцето на челоуѣка можаше да си прѣдстави. Имаше въсхитителни видѣния на вдѣхновенни пророци и мѣченици които мѣждиво прѣдставятъ чрѣзъ димѣтъ и прахъ приключенията на вѣковетѣ. Нѣ никой отъ тия не досѣгна до скърбѣта на момичето; тѣ нѣмахъ послание за нея, нѣмахъ задоволителна дѣйствителность.

Единъ потокъ на свѣтлина прѣзъ свода падна на иконата на една група поклонницъ калугери съ скърбни испити лица и изпурени очи; и подъ позѣтъ имъ тя прочете прѣзъ сълзитѣ си умилителното поканване въ старо Славянски букви „Дойдете при Мене, всички що се трудитѣ и сте обрѣменени, и азъ ще ви успокоя.“ Тя знаеше думитѣ. Тя си ги припомни въ Новия Завѣтъ на Михаила. Тя знаеше Кой изговори думитѣ, и отъ потъмняющото ѝ мѣсто подъ стѣлпа тя обърна нажаленитѣ си сини очи пакъ и пакъ на горѣ къмъ тъмната свѣтлина на свода. Думитѣ, „Дойдете при Мене“ биехъ силно на сърдцето ѝ.

Отъ славата на свода тя се потруди да пробие тъмнината на около ѝ, и за една минута или двѣ не може, нѣ най послѣ овехтѣлитѣ икони съ тѣхнитѣ тъмни металически покривки (плакета) появихъ се, и тя потрепера като си помисли за дома и за Чудотвореца. Тя се подрѣпна подалечъ въ тъм-

нината, като се свиваше по край стѣната, като едвамъ знаеше, и на вѣрно тя не се грижаше, къдѣ отиваше. Всичко изеднѣжъ очитѣ ѳ се заковахъ върхъ едно изображение, старо потъмнѣло, занемарено въ единъ жгълъ, единъ образъ на Великото Дѣло, Великата Жертва, и тя колѣннчи прѣдъ него въ страхопочитание. О, измѣченното лицевѣнчало съ крѣвавата коса, прѣзъ която остри-трѣнне се показвахъ: О, осамотената тѣга въ склопающитѣ се очи, раскрѣжавенигѣ рѣцѣ и сърдце и позѣ! Ония нѣща които Михаилъ бѣше ѳ казалъ въ почеститѣ ѳ дни припомнихъ ѳ се съ голѣма сила. Това бѣше Распятиятъ Христосъ който бѣ казалъ „Дойдете при Мене,“ пѣ какъ можеше тя да дойде, какъ да намѣри успокоение? Нѣмаше помощъ за нея въ изобразенното Тѣло. Мрачково тя се сестремѣше къмъ нѣщо по надалечъ отъ зрѣлището на болка и скърбъ които тѣй силно повдигнахъ сърдцето ѳ.

За малко личнитѣ ѳ скърби бидохъ погълнати въ неисказаното ѳ съжаление за Человѣка на Скърбитѣ. Тя хълцаше, като не можеше да въздържи себе си, Единъ калугеринъ, стариятъ церковенъ прислужникъ (клицаръ,) който обикаляше да върши длѣжността си, като изгасяше свѣщитѣ прѣди да затвори църквата за нощта, чу я и погледна въ онова направление. Той почувствува скърбъ по единъ начинъ; нѣ той въ своето четиридесето слугуване въ старата църква бѣ видѣлъ много жени да хълцатъ, и така си замисля. Той пѣмаша никакво утѣшенне да ѳ прѣдложи. Той можеше само да прѣдпише старитѣ калугерски рецепти, и и тия, той усѣти, Надя не искаше. Той замисля. Нѣ той стори една благость — той я остави безъ да я смути. Негова длѣжностъ бѣше да каже на ония които бѣхъ остапали късно въ църквата че тѣ трѣбваше да се оттеглятъ. Той рѣши да каже на всичкитѣ други по напрѣдъ. Той ще я она стави на самѣ нѣколко минути повече. Той си припомни за една червенокоса сестра която бѣ ималъ нѣщо прѣди четиридесетъ години и повече, и се почуди да ли тя бѣше още жива, да ли тя нѣкога си помисляше за брата ѳ който бѣше се отрѣклъ отъ свѣта и суетитѣ му. Той мѣтна другъ и по мѣкъ поглѣдъ къмъ наведенното тѣло, и краденкомъ като се повърна запали три свѣщи отъ ония които държеше въ рѣката си и турн ги прѣдъ иконата на Дѣвицата

като не знаеше нѣщо по добро, нѣ почти по природностъ измѣрмори една молитва, която никадѣ не се намираще въ неговитѣ литургии, за мирѣтъ на плачущото момиче и успокоението на душата ѳ.

Но стариятъ клисаръ не бѣше самъ оная вечеръ въ катедралѣтъ на Св. София който бѣше се привлѣклъ къмъ Надя. Ако мислитѣ ѳ да не бѣхъ толкова развѣлнувани и очитѣ ѳ по малко потъмнѣли когато тя сѣдна на подножието на великия стълпъ (колона), тя можеше да забѣлѣжи че една госпожа облѣчена въ черно и съ покрито лице колѣнничеше прѣдъ една икона близо до нея. Господжата бѣ била въ катедрала нѣщо около единъ часъ, и бѣ слушала съ благоговѣние на литието на калугеритѣ и на вечерната пѣснь испѣяна отъ момчетата. И тогава тя бѣше отишла при стария клисаръ и бѣ купила нѣколко свѣщи отъ него. Отъ олтаръ на олтаръ отъ икона на икона, тя бѣше отишла нарѣдъ, като запалваше свѣщитѣ и ги залѣпяше прѣдъ любимитѣ святици, като се прѣкрѣстяше набожно отъ врѣме на врѣме, и като колѣнничеше сегисъ тогисъ да се помоли.

Като колѣннчи тя близо до Надя блѣдно-то на горѣ обѣрнато лице на момичето, толкозъ сладко а пакъ толкозъ скърбно, намѣри мѣсто въ сърдцето ѳ изеднѣжъ. Тука е едно момиче поклонница тя мислѣше, нѣ тя не е дошла да похване свѣтитѣ моци или да ходи прѣзъ катакомбитѣ. Защо е тя сама? Лицето ѳ е толкозъ невинно и толкозъ красно. Коя е тя? Тя е въ голѣми мъчнотии.

Когато Надя се исправи да търси уединението въ жгла, дѣто тя намѣри образа на Распятнето, господжата не можеше освѣнъ да я наблюдава, и то съ нажаление. Тя я видѣ когато тя колѣннчи на пода и плака за нея, и съчувствителното ѳ сърдце мѣтна едно радостно чувство на благодарностъ на стария клисаръ като тя отъ себе си може да истѣлкува неговата постѣпка къмъ момичето.

„Богъ да го благослови,“ измѣмра тя, „утрѣ той ще има едно ново расо и една сребрена икона на Св. Антония.“

„Сестро,“ рече господжата като се наведе подъ подвитото тѣло и като говореше съ най нѣжни гласове „малка сестро, малко моя смутена душо, какво вие? Позволете ми да ви помогна. Затѣмнѣва се драга въ църквата. Нека излѣземъ вѣнъ и да сѣднемъ подъ едно дърво, и кажете ми всичко. Азъ съмъ

ваша сестра. Азъ ще ви помогна. Азъ съмъ сама въ скръбъ, и ние ще идемъ и ще плачемъ заедно. Азъ ще ви помогна да стане те драга.“

Надя полека прѣмина прѣзъ срѣдъ църквата която ечеше, и ржката на госпожата бѣше около кръста ѳ да я подпира. Старииятъ клисаръ стоеше на вратата, и госпожата му даде праздната си ржка и каза, „Богъ да ви благослови, отче.“ Клисарътъ въздъхна съ очитѣ си къмъ истока, и женитѣ отидохъ вѣнъ на отворения дворъ посланъ съ трѣва дѣто хладната ясна видѣлина която прѣдхожда зализанието на слънцето още стоеше. Никой нѣмаше близо, и тѣ намѣрихъ едно сѣдалище заедно подъ единъ голѣмъ клончестъ брѣстъ.

ГЛАВА XIV. Една Приятелка въ Нужда.

Олга Навроцка подигна валото си, и Надя гледаше съ очудване на нея. Въ Славо тя бѣ видѣла жени които не бѣхъ селянки — съпругитѣ на чиновници които минувахъ прѣзъ селото; тя бѣ още видѣла сегис тогисъ госпожи въ вавпоритѣ които плувахъ по нѣкогашъ на рѣката, нѣ бѣше само слѣдъ пристиганието ѳ въ Киевъ, че тя се намѣри доволно близо до една която да ѳ говори, и прѣзъ скитанията ѳ слѣдъ пладне тя бѣ искала еднѣжъ или дваждъ да говори на госпожи които гледахъ благовопително на хубаята ѳ откровенно лице. Може би тѣ можахъ да ѳ кажатъ дѣ можеше тя да живѣе и кждѣ да търси работа. И тукъ бѣше една отъ Киевскитѣ госпожи. най хубавата жена която тя бѣ нѣкога си видѣла, която не бѣ чакала за да ѳ говори, че ѳ поднася помощъ и я нарича сестра своя. Надя погледна въ нея пакъ за довѣрие и подкрѣпление, и тя ги доби.

„Не се плашете чадо,“ — Графинята бѣше само двѣ години по стара отъ нея, нѣ тя бѣше жена отъ свѣта, и Надя едно просто селско момиче. „Не се плашете Говорете ми. Азъ искамъ да ви помогна.“

Надя не бѣше уплашена, побъркана и посрамена, възможно е, нѣ не уплашена.

„Вие не сте поклонница, азъ мисля,“ продължаваше Графинята, като видѣ двоеумието ѳ, „поне ако сте вие трѣбва да сте отъ нѣкое село отъ този Окржгъ. Вие сте облѣчени тѣкмо както нѣкон отъ момоми-

четата на моето село. Какъ ви е името?“

„Надя.“

„Ахъ това е добро име, и падѣвамъ се, че иѣма вече мъчнотии да ви смущавамъ. Бждете весели драга. Дѣ живѣете?“

„Азъ не живѣя нигдѣ. Азъ дойдохъ на Киевъ тази сутринъ съ нѣкон поклонници които пристигвахъ на пакъ, и ние всички се спираме заедно ей тамъ. Тя посочи съ прѣстъ на гостоприемницата.

„Знае ли баща ви или майка ви че вие сте тукъ?“

„Тѣ сж умрѣли каза Надя, очитѣ ѳ като се пълнѣхъ съ сълзи.

Клисарътъ ѳ Остави Мирна.

„И ще се завърните ли у дома съ поклонниците?“

Охъ, не, не азъ не мога, вие знаете че не мога. Азъ ще се спрѣ тукъ. Трѣбва да остана тукъ; азъ нѣмамъ домъ.“

„Добрѣ, недѣйте плака, сестро, не плачете,“ За минута или двѣ Графинята сѣдѣше замислена като наблюдаваше момичето, и най послѣ едно голѣмо съжаление изпълни сърдцето ѳ. Вие ще идете у дома съ мене Надѣжда.“ Азъ имамъ единъ домъ тукъ. Не щѣ да ви затруднявамъ съ

въпроси. Вие нѣма нужда да ми разказвате за нищо освѣнъ ако искате своеволно. Нека отидемъ на гостоприемницата заедно дѣто приятелитѣ ви се спиратъ, и азъ ще имъ кажа че вие ще стоите съ мене, и че тѣ не трѣба да се смущаватъ.“

Надя хвана красната ржка която бѣше на колѣното ѳ, и цѣлуна я съ чувства размѣсени съ усѣщания на любовъ и благодарностъ. Тя не знаеше коя бѣше благодѣтелката ѳ, тя само усѣти че тя бѣше добра. Тя усѣти като че отиваше у дома: като че тая обична черно-ока госпожа бѣше се испратила отъ Бога да ѳ помогне и да я избави.

„Азъ ще дойда. Благодаря на Бога,“ бѣше всичко която тя произнесе. Заедно тѣ оставихъ зеления дворъ съ дървеса, и излѣзохъ подъ звѣнарията и прѣко прахливия площадъ. Тѣ се оправихъ прѣзъ града на кждѣто поклонницитѣ бѣхъ, и Надя посочи стаята която бѣше занѣта отъ дружината на Макарий. Макарий самъ си бѣше който дойде да види Графинята. „Ние всички се чудѣхме, рече той, какво бѣше станало съ момичето и боехме се че тя бѣ изгубила пѣтя си. Да, ние се радваме че тя е намѣрила една приятелка която се е обѣщала да бѣде добра къмъ нея. Тя бѣ едно осамотено момиче, рече старецътъ Макарий, при това и красиво момиче, той притури, съ една усмивка къмъ другитѣ поклонници които слушахъ. Азъ ѳ казахъ че тя бѣше една велика дукина подъ маска. Не се сърдѣте, малка дуно, и подайте ми дѣсницата си, и не забравяйте поклонницитѣ, и ние ще се молимъ за васъ утрѣ въ Лаврата. Ние се молихме за васъ днесъ въ Три Свѣтители, не е ли тѣй Дуня? Съ Василий и Дѣвницата да ви благословятъ драга моя.“

Надя пригърна всичкитѣ жени които бѣхъ били тѣй благи къмъ нея, като ги цѣлува и на двѣтѣ бузи, и ги молене да я помнятъ всякога. Графинята която обикна поклонницитѣ изеднѣхъ, ржкова се съ всичкитѣ, и Надя поклатена до сърдце, и съвсѣмъ забравена, хвърли ржцѣтѣ си около вратѣ на новата си приятелка, и страстно я цѣлува при това.

Тѣзи двѣ жени подобни въ силнитѣ си усещания, и подобни въ способността за жертвувания, силно почувствувахъ да сж привлечени една къмъ друга. Графинята въ беззащитното селско момиче съ себе си

у дома, и каза на домашнитѣ си че Надя щѣше да бѣде пейна другарка, и че тѣ всички трѣбва да сж благи къмъ нея.

Тя намѣри че Надя нѣмаше пашпортъ, нѣ вмѣсто да загрижи момичето по тоя въпросъ, вмѣсто да отвори пакъ въпроса за пейния домъ, тя отиде между приятелитѣ си отъ чиновническото съсловие, и като каза че момичето бѣше една пейна приятелка, безъ домъ, едно сираче което е побѣгнало на Киевъ за прибѣжище отъ мѣнотни, тя сполучи да прѣдоложе надъ тая мѣнотия.

Надя често желаше да ѳ каже всичко, и това тя щѣше да стори ако да не бѣше се научила скоро че Графинята бѣше близна съсѣдка на Славо, както съсѣдствата се наричатъ въ Руссия. На единъ чужденецъ, който нищо не знаеше за Славо, тя щѣше да бѣде негли по отворена съ врѣме; на една която, при все що ѳ показва голѣма любовъ, по прѣдположение не бѣше не запозната съ дома ѳ, и която положително знаеше Алексинитѣ, тя се страхуваше да си каже историята или частъ отъ нея.

Нито пакъ Надя знаеше разбира се всичко което Графинята можеше да каже. Тя само знаеше че господарката ѳ бѣше пристигнала отъ Красная Балка единъ или два дена прѣди нея, че тя бѣ била на село само нѣколко дена, и че по напѣдъ тя бѣ живѣла въ Св. Петербургъ. Ако имаше друго нѣщо за Надя да знае то ѳ се каза една сутринъ когато тя обличаше господарката си.

„Азъ не можахъ да стоя затворена въ чифлика. Мислѣхъ си че ще могъ. Азъ мислѣхъ че ще посвятя всичкия си животъ за мойтѣ людие, и може би слѣдъ войната азъ щѣ.“

Графинята се спре за минута, и Надя забѣлѣжи че лицето ѳ бѣше много замислено и че една чудна свѣтлина на нѣжностъ и любовъ бѣше въ очитѣ ѳ.

„Може би слѣдъ войната,“ повтори тя, „азъ ще живѣя въ Красная Балка постоянно. Но почти всичкитѣ ми приятели които имахъ въ Св. Петербургъ отиватъ на границитѣ; поне най добритѣ ми приятели сж отишли — тѣзи за които се грижа най много, и азъ усѣтихъ се принудена, Надьо, да бѣдъ нѣкъдѣ дѣто да могъ да чуя за тѣхъ и да се моля за тѣхъ. За това е че азъ ходя всѣкой день на Печерская и на Св. Георгий, да се моля за юначнитѣ момци които се биятъ. Охъ, Надьо азъ имамъ такива драги приятели на войната, и всѣкой день и часъ азъ се моля Бо-

гу да ги закрили отъ опасностъ. Азъ се молѣхъ за тѣхъ когато ви най напредъ видѣхъ, драга.“

Тя си подигна лицето, и Надя се наведе и я цѣлува, като гладѣше косата ѝ.

„Имате ли нѣкои приятели на войната, Надьо?“

Надя ако и да бѣше по на себе си сега, зачерви се като огнь и каза че имаше.

„И не ли се молитѣ за тѣхъ?“

„Да, азъ се моля за тѣхъ.“

„Надьо, рече Графинята мекичко,“ „любите ли го много?“

Пришепнатото „Да“ само Надя самичка го чу, нѣ Графинята видѣ устнитѣ ѝ се движехъ.

Въ другъ единъ случай, единъ мѣсець или татѣкъ слѣдъ пристиганието имъ въ Киевъ. Надя и господарката ѝ сѣдѣхъ подъ сѣнчеститѣ дървеса на Св. София. На Надя мислитѣ ѝ бѣхъ отишли назадъ на първото ѝ посѣщение на катедрала, и всичкитѣ живи впечатления които бѣхъ се натрупали на душата ѝ тогава видѣхъ се като да сѣ се повърнали сега, нѣкои (мисли) чудно неопредѣлени и заличени, нѣкои ясни и проницателни както отъ напредъ. Какви бѣхъ онѣзи думи въ иконата подъ поклонницитѣ измжчени калугери? Ахъ, това никакъ не бѣше се заличило отъ ума ѝ, онова пѣжно поканване. Тя се обърна къмъ Графинята и каза ѝ, и тѣ двѣтѣ заедно влѣзнахъ въ катедрала.

„Дойдете при мене,“ чете Графинята, „всички що се трудите и сте обрѣменени, и азъ ще ви успокоя.“

Тѣ сѣднахъ тамъ на каменното сѣдалище, и посланието (думитѣ) паднахъ дълбоко въ душитѣ и на двѣтѣхъ, и дадохъ имъ покой и дързостъ. Графинята бѣше която прѣкрати едно мълчание което бѣше се напълнило съ небесни послания на сърдцата имъ.

„Надьо, пришепна тя, и голѣмитѣ ѝ черни очи бѣхъ сериозни и ясни, азъ вѣрвамъ че ние и двѣтѣ сме ‘дошли.’ Ние сме при позѣтѣ Му, драга. Вашето брѣме е по тѣжко отъ моето. Той ще ви даде упокоение — Христосъ, Надьо. Не ли е казалъ Той че великитѣ двери небесни ще бѣдѣтъ отворени за ония които сѣ плакали на земята? Блажени нишитѣ духомъ, ‘Блажени нажаленитѣ.’ Не щемъ ли да уповаваме на Него?“

Надя не каза нищо, но сърдцето ѝ съ толкова бремена натоварено се олекчаваше, и имаше вече въ душата ѝ изворотъ на ра-

достѣта на една която бѣше почнала да се надѣва. Зората на единъ животъ се отваряше надъ нея. Но тя не каза нищо. Тя не може да каже нищо.

„Надьо,“ пришепна приятелката ѝ, „чули ли сте нѣкога за хората нарицаеми Щундисти? Мойтъ надзирателъ е единъ отъ тѣхъ, и има нѣколко отъ тѣхъ въ Красная Балка. Знаете ли какво казватъ тѣ. Тѣ казватъ че само Той ни спасява — че всичкитѣ поклоннически пѣтувания сѣ суетни — и че всичкитѣ кръстения, всичкитѣ ни цѣлувания на святитѣ мощи, е идолопоклонство. Надзирателтъ — той е Германецъ — онзи день ми каза че Новиятъ Завѣтъ казва какво Богъ изисква отъ насъ да правимъ, и че ако отидемъ понататѣкъ отъ това — ако сторимъ по малко отъ това, криво е. Понѣкогашъ Надьо, азъ почти мисля тѣ сѣ прави. Увѣрена съмъ че тѣ не сѣ криви. Имате ли Щундисти и въ вашето село?“

„Да,“ отговори Надя съ колебание. „И тѣ сѣ много добри хора; нѣ азъ зная тѣврдѣ малко за тѣхъ. Баща ми не ги обичаше.“

„Единъ отъ най добритѣ чловѣци за които азъ зная бѣше единъ отъ тѣхнитѣ проповѣдници; единъ младъ мжжъ. Деньтъ въ който оставихъ Красная Балка чухъ че той заминалъ за войната съ единъ мой драгъ приятель, Надьо. Азъ бихъ желала щото вие да го знаяхте. Той живѣе въ Славо, не далечъ отъ мене.“

Графинята забѣлѣжи смъртната блѣднина по лицето на момичето и мълчанието ѝ, но като Надя бѣше далечъ отъ да е силна (здрава) въ послѣднѣо врѣме, и тя се боеше да я притѣснява съ повече питания. Като я привлече нѣжно по близо при себе си, полеска тѣ оставихъ заедно църквата.

Когато лѣтото почна, Олга и Надя се прѣмѣстихъ отъ горѣния градъ на едно тихо мѣсто помежду чамовитѣ гори. Нѣколко мѣсеци минахъ, и нека минемъ бързо прѣзъ тѣхъ. Тѣ бѣхъ печални мѣсеци отъ болѣсть, и грижа, и страдание. Благородната госпожа служаше на худародната селска дѣщеря съ една неизразима нѣжностъ и прѣданностъ. Прѣзъ тъмнитѣ часове на Надя съ треската тя бѣше при нея, като ѝ показваше повече отъ сестринска любовь, и когато кризата бѣше се минала и до сегашниятъ животъ който бѣше на изчезнување промѣни се на единъ сложенъ и неизвѣстенъ приливъ на животъ, душата ѝ бѣше изпълнена до прѣ-

лианне съ постоянно — повторяющи се вълни на благодарност къмъ Бога, и най чисто човѣческо блаженство. Прѣзъ дългитѣ вечери на късното лѣто тѣ сѣдѣхъ заедно въ малката колиба съ прозорцитѣ отворени къмъ западнитѣ чамови гори и позлатеното небе, и когато Надя лѣжеше облѣгната назадъ въ шаловетѣ си и дишаше ароматия въздохъ Олга сѣдѣше до нея, и четеше прости и хубави нѣща които изваждахъ момичето отъ размисленията ѳ на миналото, и помагахъ ѳ да съсредоточи ума ѳ повече на настоящето и върхнштереснитѣ и длѣжноститѣ на бѣдѣщето.

Нѣкакви странни думи съ страшно значение бѣхъ се изrekli лудешката на Графинята отъ болното момиче прѣзъ прѣносното врѣме на греската. Бѣше ли това само, безначителни лудувания на болестята, или какво можеше да значи? Славо — тя изговори името доста ясно. Кой бѣше тоя Владимиръ който бѣше я забравилъ тѣй немилостиво? Кой бѣше тоя Михаилъ съ Новия Завѣтъ? И тя бѣше блънувала за прѣносителната лодка и за рѣката, и за нѣкого нарицаемъ Гриша. Охъ то бѣше ужасно, и тя не можеше да го вѣрва. Трѣбва да е билъ нѣкой другъ Владимиръ. Името бѣше доста обикновено.

И така когато Надя се поусили, и кръската ѳ по лека се повърна на лицето ѳ, и тѣ можахъ да излѣзатъ на едно въ гората да бератъ Есеннитѣ бубонки и почернелитѣ листие на дървесата и дивитѣ лози Графинята ѳ каза за блънуванията ѳ, поиска щото тя доверчиво да ѳ каже всичко. Надя смиренно поиска прошка за това че тя е пазила какво да е нѣщо тайнортъ една която е била за нея като сестра и ангелъ.

То бѣше долу въ листоватата хлѣбнати на на завѣхналитѣ дѣбове че тия двѣ жени запознахъ една на друга сърдцата си; едната като знаеше своето си сърдце знаеше и сърдцето на другата, неговитѣ (на сърдцето) надѣжди, страхове, радости, скърби. То бѣше като че единъ мѣчителенъ товаръ бѣше се вдигналъ отъ сърдцето на Надя, и тя почувствува за пѣрвъ пѣтъ че можеше да гледа втречено и безъ страхъ въ лицето на приятелката си, на сестра си, понеже тя бѣше се научила да не я нарича вече господарка.

И Олга? Надя явно се засмѣ когато я чу искусно да обърне разговора за Сергий, и

тя (Надя) имаше всякога изобилие истории и приключения за него и ранния му животъ въ славо. Нѣ по добръ отъ всичко Графинята обичаше да слуша като тя разказваше колко го обичахъ хората, какъ той посѣщаваше колибитѣ и говореше благи думи като съсѣдъ тѣхенъ.

Времето бързо приближаваше като оттегляванието имъ въ чамоветѣ трѣбаше да се напусне.

Когато Графинята почувствува че Надя печелеше въ сила тя често ѳ говоряше за войската задъ границата. Тя бѣше се распоредила редовно да ѳ се испращатъ вѣстницитѣ отъ Киевъ, и двѣтѣ жени слѣдувахъ промѣнливитѣ сполуки на войницитѣ прѣзъ всичкитѣ имъ надѣжди, прѣвзимания, неизвѣстности на онова критическо лѣто. Олга разказа на приятелката за прѣминаванието на великата рѣка (Дунава), и какъ дивизията съ която Алексинитѣ бѣхъ съединени се бѣше отличила. Тя ѳ каза храбрия герой-генералъ (Гурко) на Балканитѣ, и сърдцата на женитѣ се възбудихъ чрѣзъ славата на дѣлото (каузата) и храбритѣ дѣла извършени сега като се топѣхъ за болнитѣ и уморенитѣ на пѣтуванието. Съ течението на врѣмето, и тѣ чухъ за завращанieto на Гурко прѣзъ Шипченския Прѣходъ, и жестокитѣ битки които послѣдувахъ, за загуби слѣдъ загуби които послѣдувахъ на Русскитѣ войски, сърдцата имъ отпаднахъ.

Една вечеръ, рано въ Септември, Графинята съ поблѣднѣло лице чете на Надя нѣкой рапорти отъ мѣстото на войната испратени отъ единъ приятель въ Киевъ. Тѣ описвахъ сѣдни станали прѣдъ Плѣвенъ, и като продължаваше да чете то бѣше тѣй ужасно живо щото тѣ си помислихъ че слушахъ фучението на гранадитѣ прѣзъ хлѣма оттатѣкъ Радишова, и заграждавелото постоянно бомбардиране. Тѣ се потресохъ съ ужасъ когато четохъ за отвратителнитѣ Башни Бозуци които пълнѣхъ като рояци по бойнитѣ полета, като удряхъ и не пожалвахъ, които колѣхъ даже раненитѣ безъ милость. Сърдцата имъ се съкрушавахъ като чухъ повѣстованията отъ тая страшна долина на смъртъ. Нѣ онова за което тѣ мисляхъ бѣше раненитѣ, селата и полевитѣ болници прѣпѣлнени съ тѣхъ, множеството отъ тѣхъ въ кръви, и злѣ завързани, и клѣтитѣ, като вървятъ въ болкитѣ си по грапавити пѣтица, като се друсатъ въ ва-

гони безъ яйове, тѣжко раненитѣ като лѣжахъ повечето дѣто паднахъ до кѣтъ Баши Бозуцитѣ дойдохъ. Когато чухъ че Медцинската Служба бѣше тѣй страшно прѣсилена, че на мѣста бѣше съвсѣмъ разорганизирана (растроена,) че нѣмаше служаци тамъ дѣто имаше голѣма нужда, същата идея видѣше се като да натѣгваше и надъ двѣтѣхъ изеднѣжъ.

„Ние трѣба да отидемъ на границата; наша длѣжностъ е. Не трѣба повече врѣме да губимъ тукъ.“

Онѣзи послѣдни дни въ Киевъ бѣхъ пълни на движение за проготовлени. Графинята Ольга съ мощнитѣ ѳ приятели лесно нареди всички прѣдварителни приготвления Надя бѣше усърна, и пълна съ надѣжда, и радостна.

„Ахъ, каза Графинята, нощъта прѣди тѣ да трѣгнатъ, азъ обичахъ да желая за велики прѣдприятия, защото не можахъ да позная голѣмината на длѣжноститѣ които бѣхъ на рѣка. Мойтѣ той най близки и ясни длѣжности не ми се виждахъ доволно геройски. Азъ искахъ да сторя нѣщо дързновенно, нѣщо рѣшително, да направя милиони честити въ единъ день. О надя, се-стро моя нека посвѣтимъ себе си на тая работа. Може би че не ще сполучимъ, може би не ще сполучимъ, и слѣдъ всичко може би очищени чрѣзъ песполука да е опрѣдѣлениятъ дѣлъ за насъ. Азъ мисля че той е дѣлътъ за повечето челоуѣци.“

Надя отъ части разбра какво тя искаше да каже.

Бѣше една хубава вечѣръ късно въ Есеньта когато двѣтѣ сестри милосердия въ тъмно кафененитѣ дрѣхи, съ великия червенъ кръстъ закаченъ на грѣдитѣ имъ, намѣрихъ се на гарата на пѣтя за България. Имаше движение и възбуждение на вредъ — загрижени чиновници въ униформи, офицери, служанки, всички за на Югъ; имаше плачъ и кръшение на рѣцѣ. Голѣмо множество отъ познайниците бѣхъ дошли да кажатъ на Графинята и приятелката ѳ съ Богомъ. Тѣ всички се рѣкувахъ за послѣденъ пѣтъ когато единъ старъ калугеринъ който бѣше се държалъ назадъ по край множеството пристѣпи на напрѣдъ и дигна рѣцѣтъ си. Всичкитѣ мѣжъе присѣтствующи свалихъ шапкитѣ си, жените склучихъ рѣцѣтъ си.

„Дано възлюблениятъ Христосъ,“ той

каза тържественно,“ чийто слуги вне сте да ви рѣководи и да ви защити и отъ опасности, и да ви доведе назадъ богати съ богатството на Неговата божественна благодать. Аминъ и Аминъ.“

Едно силно изсвиркване което заглуши потрѣсително, едно развѣиванне на крѣпи, едно клатѣние на шапки и рѣцѣ, еднозвучни гласове на „Богъ да ви благослови,“ и трепътъ по трѣгна по лека отъ станцията.

ЕДИНЪ СЪНЪ НА ИЛИЯ ХАУ.

Илия Хау билъ доведенъ до просия прѣди да открие дѣ трѣба да се постави ухото на иглата за машината за шевъ.

Вѣроятнo малцина знаятъ, по кой начинъ той направилъ откритието.

Първата му идея била да слѣдва образаца на обикновенната игла, и да го направи на противоположната на върха частъ. Никога не бѣ се прѣдставилъ той, че ухото на иглата трѣбвало да се направи близу до върха, и никога не би успѣлъ въ своята работа, ако не бѣ сънувалъ че правялъ една машина за единъ дивашки царъ въ чужда страна.

Тѣй като въ прѣдишнитѣ си опити той е билъ затрудненъ дѣ да постави ухото на иглата, той сънувалъ, че царѣтъ му далъ двадесетъ и четири часа да свърши машината и да я направи да шие; но че ако не била свършена въ това врѣме, щѣлъ да бѣде наказанъ съ смъртъ. Хау работилъ но не сполучилъ.

Тогазъ видѣлъ въ сѣня си че дошли да го търсятъ за да изпълнитъ исказаната противъ него прѣсѣда.

Той забѣлѣжилъ че войницитѣ носяли копия пробити близу до върха. Това било за него ново нѣщо, и веднага му дошло на ума разрѣшението на мѣчнотията. И до като изобрѣтателътъ молилъ царя да му даде още малко врѣме той се събудилъ. Било 4 часа заранъ. Той скочилъ отъ леглото, затекълъ се въ работилницата си, и часа на 9 билъ набързо изработенъ образецътъ на иглата съ ухото до върха.

Слѣдъ това всичко се улеснило.

Това е истенската история на едно откритие, което ни учи: *Постоянствувайте, мислѣте всѣкога за едно нѣщо!*

Трудъ и постоянното надвиватъ всички мѣчнотии.

Религиозни и други Вѣсти.

За Мадагаскаръ. — Всичкиятъ Протестантски мисонери се радватъ за поведението на Френскитъ власти къмъ тѣхната работа. Генералъ Дюпенъ ги е защитилъ въ много случаи, и генералъ Ларошъ, новиятъ губернаторъ на острова, показва съжитиѣ благи намѣрения.

— **Ауто-да-фе (Тържественно изгаряние на еретици).** Една депеша отъ Ню Йоркъ съ дата 4-й Ноемврий (н. к.) 1895, извѣсти на Европа, че десетъ души били негорѣни живи, като еретици, въ тъмницитъ на Таксакано (Паука), Мексико, по заповѣдъ на единъ съдия, който казалъ, че билъ приелъ послание отъ Бога да истреби еретицитъ. Сега едно Американско религиозно списание отъ 1-й миналий Априлъ казва, че тѣзи 10 еретици били Протестанти обърнати отъ Американскитъ мисонери. Тъ били обвинени въ оскърбяване на Дѣва Марія, и то на основание на това че не удобрявали поклонението ѝ. Арестувани били една нощъ въ домоветъ си, и послѣ затворени въ една тъмница на която тѣпата дала огнь . . . Това е непомѣрно! Краятъ на този вѣкъ ще остане покритъ съ срамъ за насилствата които сж се извършвали надъ распространителитъ на Евангелието не само въ Азически, но даже и въ нѣкой Християнски страни.

— **Най-богатото църковно събрание.** Най-богатото евангелско църковно събрание на свѣта се намира въ Америка. споредъ в. Citoyen Franco-Américain (Франко-Американски Гражданинъ). Това е Пресвитериянската Църква въ 5-я Авеню, Ню Йоркъ. Въ петъ години това църковно събрание е събрало повече отъ 4 милиона за църковни и благотворителни дѣла. Пастиртъ е получавалъ годишенъ хонораръ (заплата) 75,000 лева, и домътъ, който му се е далъ за живѣяние е коствувалъ на членоветъ на това църковно събрание 375,000 лева.

— **Отецъ Ияцинтъ и Менеликъ.** Бившиятъ Отецъ Ияцинтъ, за когото сме говорили въ нашето списание, и който види се да не жалае нищо друго отколкото да се говори за него, е писалъ странно писмо на Менелика, Абисинския кралъ. Той не се задоволява само да му честити побѣдитъ надъ Италианцитъ, но му приписва и мъдростта на прадѣда му Соломона (Менеликъ между друго претендува да е потомецъ Соломоновъ), и го пригласява на новъ кръстоносенъ походъ за възстановлението на истинското поклонение на Западъ, възстановление, което трѣбвало да се поощри отъ Истокъ. Когато човекъ иска на сила да се прочуе, той не се стѣснѣва да изговаря и глупости.

— **Моравскитъ Братя.** Моравскитъ мисии броятъ сега 396 мисонерци, отъ които 209 сж мъже и 189 жени. Тѣзи Моравци сж истински квасъ въ църквата. Методизмътъ имъ дължи немало.

— **Християни въ Япония.** Споредъ статистиката приготвена отъ Прѣл. Х. Лумисъ Християнитъ въ Япония възлизатъ на 111,588, съ 858 чуждестранни мисонери и 330 туземни проповѣдници. Привърженицитъ на Римско-Католическата Църква сж

50,302. И Русската Православна Църква има мисии въ Япония; но какво е числото на Источно-Православнитъ Японци не знаемъ.

— **Християнската Конференция.** На Годишната сесия Християнската Конференция между Англичанци и Нонконформисти (Евангелски Християни непринадлежащи на Англичанската Църква) която се е държала скоро въ Англия. прѣдмѣтитъ на първото заседание билъ: «Напрѣдактъ на Движението за съединение между Християнитъ» Г-нъ Джемсъ Брайсъ, членъ на Английския Парламентъ, който прѣдседателствувалъ, казалъ, че сега има четири типа Християнско мѣшане: — (1) Тѣзи които поддържатъ Въплощението, нуждата отъ Тайнствата, Апостолското преемство, и непорѣшността на Папата; (2) тѣзи които поддържатъ първитъ три отъ тѣзи вѣрвания; (3) тѣзи които поддържатъ само първото вѣрвание; и (4) тѣзи които вѣрватъ въ божественното послание на Господа наше-бо, но не въ смисълъта която му придаватъ други Християни. Не се вижда вѣроятно че кой да е отъ тѣзи типове ще се сближа съ кой да е другъ типъ прѣзъ идущия вѣкъ. Но да ли схизмата е тѣй странна, както се е считала въ Свѣднитъ Вѣкове и отъ нѣколцина въ днешно врѣме е въпросъ, който трѣбва съби сериозно да обмисли. Въ третия и четвъртия разрѣди, има нѣколцина, които мислятъ, че откриванieto на свѣта посланието на Господа нашебо ще да слѣдва твърдѣ удовлетворително и безъ съединението на организации; и по-вѣроятно е че този възгледъ ще се успѣва вмѣсто да намалява. Оставатъ други способи за съединение, като обработването на братска любовъ и съчувствие, задушно дѣйствование въ челолюбие, Християнска работа, щото да се пѣлѣзва расплыванieto енергия и шарични сръдства. Широко поле има за подобно задушно дѣйствование въ работи за спромаенитъ, за младитъ, както и по отношение къмъ чуждестраннитъ мисии; Той посѣтилъ на послѣдъкъ едно твърдѣ унизено плѣме въ Африка, между което най-напрѣдъ проповѣдвали Френскитъ Протестанти, които били послѣдувани отъ Римско-Католицитъ и Англичанцитъ. Английскиятъ Епископъ прѣдупрѣдилъ туземцитъ за опасността отъ посѣщаване службитъ на Френскитъ Протестанти. Какъ могатъ туземцитъ да почувствуватъ истинската тежестъ на Християнството когато виждатъ, че има такива голѣми различия между Християнитъ и чуватъ мисонеритъ, на които тѣ дължатъ твърдѣ много, да се описватъ по такъвъ начинъ отъ друга мисонерска група? Въобще сближенieto въ любовъ и съчувствие е било много по-голѣмо прѣзъ полѣднитъ години отколкото въ кой да е другъ перюдъ. По-голѣма учтивостъ има между разнитъ Евангелски църкви, и всички Християни, колкото и да настояватъ на своитъ вѣроучения, приематъ, че има надежда за спасение по Божията милость и за други въвъ отъ тѣхната църква.

— **Пресвитериянски Сюзъ.** Съборътъ на Генералния Пресвитериянски Сюзъ, който се отвори въ гр. Глазго, Шотландия, прѣди единъ мѣсець, е изслушалъ единъ рапортъ, който казва, че въ свръзка съ Сюзъта има 31,925 църковни събрания, 4,795,216 причастници, 32,271 Недѣлни училища, 31,865 учители и учителки въ тѣзи училища, и 3,335,654 Недѣлни ученици.

КАКЪ ДА СЕ УДОВОЛСТВУВАМЕ.

Да се удовлетворява човѣкъ не е грѣхъ, но ако не се удовлетворява по правъ и истински начинъ, тогава е грѣхъ. Влиянието на удовольствията надъ тѣлото и душата на човѣка е твърдѣ благотворно. То спомага за развитието на моралнитѣ чувства, а важното е, че успокоява вътрешния душевенъ миръ и дава приятно настроение.

Монотонното еднообразие измѣчва и уморява човѣка. Необходимо нужно е развлечение или удовольствие, което да оживи силитѣ ни отъ всѣкидневния ни трудъ. Обаче, ний трѣбва да си избираме такива развлечения и удовольствия, които не ще ни повредятъ по никой начинъ, но ще ни даждъ едно приятно и невинно удовольствие.

Мнозина криво разбиратъ удовольствието или наслаждението, като го търсятъ по разни мѣста като: вечеринки, хорѣ, балове, театра, кръчми и пр. пр. тамъ гдѣто естеството на човѣка се изопъчвава, пристрастуватъ, лицемѣрството, кокетството, развратътъ и нечистия заразителенъ въздухъ сж на първо мѣсто, тамъ гдѣто мнозина скжпо сж заплатили съ здравieto си, живота си и погубвали душата си. Какво голѣмо зло! Струва ли да се живѣе по този начинъ? Това не е удовольствие, но напротивъ измѣчване.

Има много начини на удовольствие, но всички не сж за въ полза. Въпроса е, кои сж невинни и полезни удовольствия? На този въпросъ може много лесно да се отговори.

Обществена дѣятелность и приятели, разговоръ, книги, музика, поезия, искусство, трудъ и почивка, красота и разнообразна природа, лѣто и зима, утро и вечеръ, день и нощъ, слънеченъ блѣсъкъ и буря, гори и поля, рѣки, езера и моря, животни и растения, дървета, цвѣта, листие и плодове. Тѣви сж само нѣколко отъ тѣхъ.

Има ли по-добри и полезни удовольствия отъ тия, съ които Богъ така щедро ни е обдарилъ? Има ли друго по-щастливо създаване на свѣта отъ човѣка, което се ползва съ толкова добрини? О, колко трѣбва ний да бждемъ признателни къмъ Всемогущия!

Погрѣшката е въ човѣцитѣ, че не се удовлетворяватъ по правия и истинския начинъ; но дирятъ такива, удовольствия които развращаватъ, унизяватъ и правятъ мизеренъ

човѣка. Причината на това е, че тѣ даватъ повече свобода на плътта и нейнитѣ похоти, отколтото на душевнитѣ ламтения. Ж. Тайлеръ казва: „Душата и тѣлото съставляватъ човѣка, когато душата управлява разумно и съ любовъ се грижи за своитѣ другари и подчинени. Но, ако тѣлото почне да прѣдписва закони и дава своето желание, да затъмни понятието, а още и да завладѣе волята, то тѣлото и душата тогава ще станатъ лоши другари, а човѣкъ — нещастенъ.“

Истинското развлечение и удовольствие ний ще намѣримъ въ природата. Земята, небето, полята, горитѣ, езерата, рѣкитѣ сж, които ще ни задоволятъ съ своитѣ си прѣкрасни зрѣлища, и ще ни научатъ това, което никой други книги немогжтъ ни научи. Природата всѣкога, като че говори съ насъ. Всѣкога, като че се насилва да ни прѣдаде нѣкои тайни. И дѣйствително тя цѣла е тайна. Тя ни успокоява, оживява и укрѣпява. Тя съдѣйствува на тихо и радостно настроение. Приятния чистъ въздухъ дѣйствува благотворно не само върхъ тѣлото, но и върхъ душата.

Какви приятни удовольствия можемъ да извлѣчемъ и отъ расходкитѣ! При вечерната расходка, при захождане на слънцето има такава прѣкрасно зрѣлище, щото намъ се струва, като че ли гледаме вратата на рая. Още, добрия разговоръ е едно отъ високитѣ удовольствия въ живота. Той е чудно укрепляюща храна за тѣлото и душата. Почивката не е лѣнность. Добрѣ е по нѣкогашъ въ топлитѣ лѣтни дни да полежи човѣкъ на зелената трѣва подъ нѣкое сѣнчесто дърво, да се услуша въ шуртящия потокъ или чучуръ, и да глѣда на облацитѣ плаващи по синьото небе. Съ такава почивка не се изгубва врѣмето.

Колко още други удовольствия можемъ да изброимъ. Списъкътъ на истинскитѣ удовольствия е твърдѣ дълъгъ. Невинни и полезни удовольствия сж много; тогава, струва ли си да диримъ лошитѣ или съмнителнитѣ?

Русския писателъ А. Толстой е искавалъ въ нѣколко думи голѣмо значение:

О, жизнь, о лѣсъ, о солнца свѣтъ,
О, юность, о надежда!

Младежо, удовлетворявай се, но внимай какъ и по кой начинъ. Правдата и истината ще ти покажатъ всичко. Спасителятъ нашъ Господъ Исусъ намираше удовольствие въ гори-

тѣ рѣкитѣ, езерата и градиниѣ; тамъ Той обичаше да поучава ученицитѣ Си и народътъ и да се съобщава чрѣзъ молитва съ Отца Си. О, какъвъ примѣръ за насъ!

Б. Н. Малджиевъ.

ВЪ ИМЕТО НА ГОСПОДАРЯ.

Едно малко босо момче около десетъ години на възраст стоеше прѣдъ единъ кундурджийски дюгенъ въ главната улица на гр. Ню Йоркъ, като гледаше прѣзъ прозорцитѣ и трепереше отъ студъ.

Една госпожа, която се возеше по улицата съ хубава каляска, теглена отъ два прѣкрасни коня, съзрѣ момченцето въ окайността му състояние, и веднага заповѣда на возача да потегли и спре прѣдъ дюгения. Госпожата, богато облѣчена, слѣзе отъ каляската, отиде тихо при момчето и му каза:

„Момченце, защо гледашъ тъй прѣдъ провора?“

„Молихъ се на Бога да ми даде единъ чифтъ обуца,“ бѣше неговътъ отговоръ.

Госпожата го взѣ за ръката и го заведе въ дюгения и попита майстора, позволява ли на едного отъ работницитѣ си да отиде да купи 6 чифта чорапи за момченцето. Той склони. Послѣ тя попита, може ли да ѝ даде единъ легень съ вода и единъ пешкиръ. „Може, госпожо,“ и на часа ѝ ги донесе.

Тя заведе момченцето на задната частъ на дюгения, а като си извади рѣкавицитѣ, колѣнничи, умн нозѣтѣ на момчето и ги избърса съ пешкиря.

Между това чиракътъ бѣше се върналъ съ чорапитѣ. Като му обу единъ чифтъ на нозѣтѣ, тя купи и му даде единъ чифтъ обуца, и като свърза останалитѣ чорапи, даде му и тѣхъ, и като го потупа по главата, каза: „Надѣвамъ се, момченце, че сега се усѣщашъ по-добрѣ.“

Като се обърна да си отиде, смаяното момче я улови за ръката, и като я погледнѣ въ лицето, съ слъзи на очитѣ си, отговори на питанието ѝ съ тѣзи думи! „Ангелъ ли си ти?“

Забѣлѣжка. Параграфитѣ *Противъ Анархиститѣ* и *Твърдѣ старъ расказъ* на стр. 131 които трѣбваше да фигуриратъ подъ отдѣла на *Религиозни и други вѣсти*, по погрѣшка сж помѣстени подъ *Научни Вѣсти*.

Научни Вѣсти.

Походъ за Слънечното затмѣние на м. Августъ. Нѣколко Русски общества се приготвяватъ да отидатъ да наблюдаватъ слънечното затмѣние, което ще стане на 9-й Плуций м. Августъ (н. ст.), и което, както е извѣстно, ще се вижда по всичката Русска империя. Единъ походъ, организиранъ отъ Академията на Наукитѣ и управляванъ отъ *М. Баклундъ*, отъ Пулковската Обсерватория, ще отиде на Нова Зембла. Другъ, организиранъ отъ Астрономическото Общество, отива на брѣговетѣ на Лена, 160 километра отъ гр. Олемкинскъ; най-послѣ походътъ на Географическото Общество ще отиде на Мурманското крайбрѣжие. Въ Филанатия ще се организира скоро четвъртий походъ.

— **Електрическа енергия извличана направо отъ въглерода.** Споредъ Ню Йоркъ *Evening Post*, единъ електрикъ отъ гр. Бостонъ *Уилямъ В. Хагъ*, билъ направилъ първата стѣпка къмъ разрѣшеніе проблемата (задача) за прямото прѣобрашанне въ електрическа енергия на потенциална (скрита) енергия на въглерода. Той открилъ че «ако кислородъ чпѣтъ или размѣсенъ както въ въздуха се докара да гори съ карбундни вещества не направо както въ обикновенното горѣние, по посредството единъ електролитъ, то потенциалната (скрита) енергия на въглерода, може направи по отчасти да се прѣвърне въ електрическа енергия, вмѣсто да се прѣвърне въ топлина.» Оползотворениятъ електролитъ е отъ растопена горлива сода, въ която се постави една прѣчка въглеродъ, а кислородътъ се доставя като се влѣква въздуха чрѣзъ тълумба.

— **Черни Яйца.** Тѣзи дни се е говорило за яйца на юрдечки на които жълтъкътъ е черенъ.

Този фактъ билъ точенъ споредъ *Gazette hebdomadaire de Médecine*. Той се дължи на поглѣщанне жельдъ отъ юрдечкитѣ. Впрочемъ жельдътъ е богатъ въ *танинъ*; жълтъкътъ на яйцата е богатъ въ жельзо; отъ тѣзи двѣ богатства излиза чрѣзъ химическа комбинация (сѣдинение) жельзо съ танинова кислота, маслѣното, хубавото масило на мшалитѣ врѣмена. Може отъ опитъ да се докара жълтъка на яйца да бѣде свѣтло червенъ, като се дава на кокошкитѣ да ядатъ черупки отъ раци, които тѣ много обичатъ.

— **Пастьорови Институтъ въ Руссия.** Петербургъ, Москва, Варшава, Одесса, Харьковъ, Самара, Тифлисъ, сж снабдени съ Пастьорови институтъ; отъ официалнитѣ рапорти се вижда, че въ 1892 год. тѣзи заведения приепи 2,886 лица дошли да се подчинятъ на противоядно третпране (цѣрене). Процентътъ на смърти е билъ, както обикновенно, твѣсѣт високъ за случаи на ухапване отъ вълкъ (2.22 до 3.73 на сто за разнитѣ институтъ) тогазъ когато за ухапване отъ куче той е билъ твърдѣ слабъ (0.5 до 1.05 на сто).

— **Населението на Япония.** Населението на Япония въ края на 1894 год. не бѣше много по-долу отъ 42 милиона. Скорошниятъ договоръ за миръ, който освати присѣдинението то Формоза, увеличи това население съ 3 милиона души. Повърхността на Япония е въпрочемъ 382,416 квадратни ме-

тра. Британскитѣ острови съ една повърхност почти равна (314,628 квадратни метра) иматъ едно население отъ 38 милиона жители, и извѣстно е, че Франция въпрѣки своята повърхност отъ 536,000 кв. километра нѣма и тя много повече отъ 38 милиона.

Отъ гледна точка на населението Япония занимава петия редъ между народитѣ.

— **Походъ къмъ Южния Полюсъ.** Английскитѣ вѣстници даватъ нѣкои свѣденія по цѣльта и организацията на Английския походъ къмъ южния полюсъ, който ще тръгне въ идущия м. Септемврий. Първата идея се е дала отъ разказана Г-на *Борхгревинкъ*, който направилъ прѣди нѣколко години твърдѣ интересно пътешествие въ странитѣ на Южния полюсъ. Г-нъ *Джонъ Мърри* и други отлични географи намислили да повторятъ това пътешествие и да испратятъ на странитѣ при южния полюсъ единъ походъ като онзи, който бѣше водилъ Съръ Джеймсъ Россъ. Тѣ се отнесли до правителството, като му съобщили своя планъ и своитѣ надежди и попросили една сума отъ 1,250,000 лева. Правителството учтиво, но твърдо отказало, като казало, че имало довольно занятія отъ къмъ Истокъ безъ да се нагърбва съ други работи. Тогазъ рѣшили да попросятъ отъ частна инициатива това което правителството отказало да отетъжи, и тѣ го придобили. Истина, тѣ били по-малко възпекатели и въѣсто, единъ милионъ и четвъртъ задоволили съ съ 125,000 лева. Тази сума служи за да приготви единъ корабъ китоловски отъ 300 тона, и едно малко параходче отъ 70 тона, които ще тръгнатъ отъ Лондонъ къмъ 1-й идущий Септемврий подъ водителството на Г-на Борхгревинкъ. Походътъ ще състои отъ дванадесетъ научни мъже, и ще бѣде придруженъ отъ кучетата на Лейтенанта Пилри, които сега се намиратъ въ Лондонската Зоологическа градина. Дѣйствиетелно подобни тѣмъ не биха могли да се намиратъ други въ странитѣ на Южния полюсъ. Отъ Лондонъ двата парахода ще отидатъ въ Мелбурнъ и послѣ на Мисъ Адеръ, на сѣверния край на земята Южна Виктория, къмъ входа на голѣмия заливъ откритъ отъ Съръ Джеймсъ Россъ. Членовѣта на похода ще излѣзжтъ на суша на този пунктъ къмъ 1-й идущий Декемврий, и съ провизии за повече отъ една година и всичкитѣ други потребности, кучета, и пр., тѣ ще се занимаватъ съ изслѣдването на близосѣднитѣ страни, прѣзъ това врѣме корабитѣ ще ловятъ китове. Прѣзъ Декемврий, 1897 год., тѣ ще се върнатъ да търсятъ похода. Последниятъ ще има чисто научна цѣль. Той ще гледа да направя магнетически наблюдения колкото се може по-близу до полюса, да направя карта и за крайбѣжнето; ще събира геологически, минералогически, зоологически и ботанически спесименти (мостри). Вижда се че ще има довольно работазопохода, и ний желаемъ, щото този походъ въ твърдѣ малко познати страни, и които сѣ поне толкова интересни à priori колкото и тѣзи отъ противоположния полюсъ, да се увѣчае съ успѣхъ (*Изъ Revue Scientifique*).

— **Най-послѣ ще можемъ да лѣтимъ.** Деветнадесетиятъ вѣкъ, който е направилъ повече изобрѣтения и открития отъ кой да е другъ вѣкъ, особенно за улесняване бързото и у-

добно съобщаване на единъ пунктъ на земното кълбо съ другъ види се, като че прѣди да умре ще може да разрѣши последната велика проблема (задача), за която напразно сѣ се трудили толкова учени мъже отъ 150 години насамъ — имен по проблемата за въздушното пътуване.

Професоръ Лангли, секретаръ на Смитсонския Институтъ въ Вашингтонъ най-послѣ изнамѣрилъ лѣтяща машина, която се вижда да е построена на рационални принципи. Той я нарича *аеродомъ* (въздушенъ лѣтъ).

Забѣлжителенъ е този фактъ, че Професоръ Беллъ, изобрѣтателъ на телефона, като присѣдствувалъ на нѣколко експерименти (опити), заявилъ, че съ новото изобрѣтение *механическото лѣтене било практически доказано*.

Направенъ до сега издигания сѣ двѣ. Издигнали се на една височина около три километра отъ земята съ около 33 километра бързина на часъ. Ланглиевата машина не се движи съ газъ. Тя е отъ стомана и се движи отъ парна машина която кара двигателната машина. Тази последната прилича на грамадна птица, която се издига съ голѣми криви липпи. Когато се свършила парата (въ двата направени опита) *аеродомътъ* слѣзълъ полска, и се констатирало че не прѣтърпѣлъ никаква повреда.

И въ двата случая *аеродомътъ* не земалъ пасажери — това ще стане за напрѣдъ. — И ний ще го слѣдваме съ живъ интересъ, надѣвайки се, че Проф. Лангли ще да е най-послѣ успѣлъ да ни направя да лѣтимъ по въздуха.

— **Противъ Анархиститѣ.** Слѣдъ ужасното покушение въ Барселона, Испания, за което сѣ говорили вѣстникитѣ, общественното мнѣние въ Испания се е силно възбудило противъ Анархиститѣ. Правителството е прѣдставило законопроекти противъ анархиститѣ, за който даваме слѣдующитѣ съкращения:

Законътъ противъ анархиститѣ въ Испания състои отъ осемъ члена: Прѣтѣжления извършени посредствомъ взривни вещества се разгледватъ отъ военнитѣ сѣдилища. Извършителитѣ и съучастникитѣ въ такива прѣтѣжления се наказватъ съ смъртъ. За съзакѣтници дълго или до живота затворъ. Подстрекавания къмъ такива прѣтѣжления чрѣзъ слова, статии въ вѣстници, рисунки ще се наказватъ съ каторжна работа до животъ, ако подстрекаването е било последвано съ дѣйствие. Правителството има право да растурва анархически дружества; то може тъй сѣщо да испоглажда изъ Испания лица, и въ случай, че се завърнатъ пакъ тѣзи лица, да ги екстернира въ далечна колония. Този законъ ще има сила за четири години и ще може послѣ да се подновѣва.

— **Твърдѣ старъ расказъ.** Най-стариятъ расказъ за шиваческа работа що се знае до сега, е расказъ, който е билъ намѣренъ въ Нинпурекния храмъ, Халдея. Той състои отъ една каменна плоча, на която сѣ записани 80 разни дрехи, отъ които 14 били парфумирани съ смирна, алой и касия. Не могатъ да се разбержтъ подробности за дрехитѣ, защото се описватъ съ технически термини, които сега сѣ непонятни. Ученитъ, които сѣ разгледали тази плоча, сѣдятъ отъ писането, че расказътъ достига назадъ до 2800 години прѣди Р. Х.

ОСМОТО БЛАЖЕНСТВО.

Осмото блаженство: „Блажени гоненитѣ заради правдата, защото е тѣхно царството небесно вижда се да е най-голѣмъ парадоксъ. Ний можемъ да видимъ до неигдѣ, даже и съ повърхностното си зрѣние, че да бѣде чловѣкъ мнлостивъ, чпстосърдеченъ, миротворецъ, всичко това може да го направи блаженъ. Но какъ може да има блаженство въ гонение? Гдѣ е блаженството въ това да бѣде чловѣкъ прѣзрѣнъ и да се казватъ за него отъ тѣзи, съ които той се събира, лъжливи нѣща? Това изрѣчение Иисусово: „Блаженни сте, когато ви похулятъ, и ви изгонятъ и врѣхъ васъ рѣкнѣтъ на лъжа всѣка вла рѣчъ заради Мене,“ е едно обявление, че има сжщественна неизмѣняема разлика между истиннитѣ чада Божии, притѣжатели тѣ на царството, и вѣнкашния свѣтъ. Блаженни сте, когато има нѣщо въ вашето мисляние, въ вашето поведение, въ вашето говоране, въ вашия духъ, което е изобличение на духа и правилата на невѣзродения свѣтъ. Блаженството не е въ гонението; то може да е жестоко и мжчнопоносимо. Но вий сте блажени, ако любовъ за истината, добротата и правдата ви прави готови да страдате нежели да се спокождавате съ свѣта. Това се много добрѣ обяснява отъ слѣдующия примѣръ:

„Една млада Китайка, която наскоро станала Християнка, била гълчана, заплашвана и гонена отъ семейството и приятелитѣ си. Най-послѣ братъ ѝ обѣщалъ да ѝ даде каквото има или може да ѝ купи, само да се отрѣче тя отъ Иисусовото учение.“ Тя казала: „Ти искашь отъ мене едничкото скжпоцѣнно нѣщо което имамъ, по-скжпоцѣнно отъ всичко що можешъ да ми дадешъ. Не могъ да го отстапя нито за ниви, нито за скжпоцѣнни бисери. Моята Библия казва: „Какво ще се ползува чловѣкъ, ако спечели всички свѣтъ, а душата си оцети?“ Тя се върнала въ Християнското Училище, дѣто бѣше придобила „скжпоцѣнното си нѣщо,“ и язическата ѝ майка я чули да казва: „Нѣма полза да се говори повече на тази моя дъщеря. Види се тя мисли, че има нѣщо много добро въ оная чуждестранна религия.“ А самата жена казала: „Азъ любж Господа Иисуса, както не съмъ Го любила некога по-прѣди. Прѣзъ

всичкото врѣме на гонение, Иисусъ е билъ близу при мене, и азъ съмъ все помнила Неговитѣ думи: „Не бойте се отъ тѣзи които убиватъ тѣлото, и които слѣдъ това не могатъ повече да направятъ.“

РОБЕРТЪ КОЛЛЕЖЪ

Актътъ на това учебно заведение въ Цариградъ се извѣшилъ тържественно на 12/21-й миналий Юний посрѣдъ многобройна публика. Отъ шестимата свѣршивши тримата сж Българи: Георги Байчевъ, Константинъ Минковъ и Матей Василевъ. Желаетъ добръ успѣхъ и плодотворна дѣятелность на тѣзи млади и просвѣтени синове на нашето отечество.

Книжнина.

Получихъ въ редакцията слѣдующитѣ периодически списания и вѣстници:

„Православенъ Проповѣдникъ,“ иллюстрирано, религиозно-правствено списание. Редакторъ Издатель: П. С. Доброплодный, Год. IV за Май и Юний 1896 год. Годишна цѣна 3 лева гр. Самоковъ.

„Учитель,“ мѣсечно Педагогическо-Обществено списание за учители и възпитатели. Редакторъ издатель: Хр. Д. Максимовъ въ гр. Пловдивъ. Год. III, книжка 9, годишна цѣна 8 лева.

„Звѣздига,“ Мѣсечно Иллюстрирано списание за дѣца. Редакторъ Н. Бѣловеждовъ въ гр. Сифия. Год. V, книжка III, годишно цѣна 2 лева.

„Войнишка Сбирка“ Год. III, книжка 10. Издава се въ София цѣна 5 лева.

„Искра“ Научно Литературно и Обществено списание Год. VI, книжка 3 за Мартъ. Редакторъ Издатель В. Юрдановъ въ гр. Шуменъ. Годишна цѣна 12 лева.

„Домашенъ Приятель“ Мѣсечно списание за Наука, Религия, Промышленность и Домашнство. Редакторъ А. С. Цановъ, Самоковъ. Издава Българ. Еван. Друж. въ София. Год. цѣна 4 1/2 лева. Година VIII, книжка 6.

„Медицинска Сбирка“ Списание за бѣлг. лѣкари подъ редакцията на Д-ръ Золотовичъ и Д-ръ М. Русевъ въ гр. София. Година II брой 6. Годишна цѣна 7 лева.

„Медицинска Беседа“ Популярно медицинско списание. Излиза въ началото на всѣки мѣсець, подъ редакцията на Д-ръ Витановъ, въ Видинъ. Годишна цѣна за въ България 10 лева.

„Сѣячъ“ Органъ на Българ. Земледѣл. Дружина въ гр. Варна. Год. I. брой 3. Годишна цѣна 4 лева. На ученицитѣ, селскотѣ учителѣ и свѣтънници се отстъпва за 3 лева.

Освѣтъ горнитѣ се получилихъ Градинка, Пзворъ, Женски свѣтъ, Свобода, Българ. Тър. Вѣстникъ, Нар. Права и Учителски Другаръ.